

F.Y.B.A. SEM – I (CBCS -2016 Course) : SUMMER - 2019
SUBJECT: POLITICAL SCIENCE (G-1) - I

Day: Wednesday
Date: 24/04/2019

Time: 11.00 A.M. TO 02.00 P.M.
Max. Marks: 60

S-2019-0023

N.B:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.

Q.1 A) Select the appropriate answer from given below: **[06]**

- a) Who is the author of book 'A Grammar of Politics'?
  - i) Thomas Hobbes
  - ii) Aristotle
  - iii) Machiavelli
  - iv) Herald Laski
- b) 'Political Science deals with Government' who said this?
  - i) Garner
  - ii) Leacock
  - iii) Hegel
  - iv) Plato
- c) The concept of General Will is introduced by_____.
  - i) Hegel
  - ii) Rousseau
  - iii) Lasswell
  - iv) Plato
- d) Which theory of the Origin of the State believed that the Force is the Basis of the State.
  - i) Divine Origin Theory
  - ii) Organic Theory
  - iii) Force Theory
  - iv) Patriarchal Theory
- e) Who is the author of the book the 'Wealth of Nations'?
  - i) Rousseau
  - ii) David Easton
  - iii) Lasswell
  - iv) Adam Smith
- f) Who is the main supporter of system of Constitutional Monarchy?
  - i) John Austin
  - ii) James Mill
  - iii) John Locke
  - iv) Machiavelli

B) Answer the following questions in one sentence: **[06]**

- a) Who is the author of book 'Social Contract'?
- b) Who said that sociology is the General Science?
- c) Who is the main supporter of Matriarchal theory of the State?
- d) Who defined that the Political Science is the Science of Power?
- e) 'Will, and not the force is the basis of the State'. Who made this statement?
- f) Who is the Father of Sociology?

P.T.O.

Q.2 Answer **ANY THREE** of the following: [12]

- a) Examine John Austin's Theory of Sovereignty.
- b) Describe various types of Sovereignty.
- c) Examine Herald Laski's views on Pluralist Theory of Sovereignty.
- d) Explain the term 'Political Philosophy'.
- e) Explain the importance of the Divine origin Theory of the State.

Q.3 Answer **ANY TWO** of the following: [12]

- a) Explain nature and scope of Political Science.
- b) Differentiate between Political Science and History.
- c) Explain the significance of Political Science.

Q.4 The Political Science is a science as well as an Art. Explain this statement. [12]

OR

Mention various theories of the origin of the State and explain one of it in detail.

Q.5 Write short notes on **ANY THREE** of the following: [12]

- a) The Matriarchal Theory of the origin of the State.
- b) Define the term 'Political Science'.
- c) Rousseau's concept of Direct Democracy.
- d) John Locke's views on 'Human Nature'.
- e) Relationship between Political Science and Philosophy.

* * * * *

मराठी रुपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

प्र.१ अ) खालील पर्यायामधून योग्य पर्याय निवडून विधाने पुन्हा लिहा. (०६)

- १) 'अे ग्रामर ऑफ पॉलिटिक्स या ग्रंथाचा लेखक कोण आहे?
अ) थॉमस व्हॉल्ज ब) मॅकव्हेली
क) अॅरिस्टॉटल ड) हेराल्ड लास्की
- २) 'राज्यशास्त्राचा संबंध शासनाशी येतो' असे कोण म्हणाले?
अ) गार्नर ब) हेगेल
क) लीकॉक ड) प्लेटो
- ३) 'सामूहिक ईहा' ही संकल्पना कोणी मांडली?
अ) हेगेल ब) लास्वेल
क) रूसो ड) प्लेटो
- ४) 'राज्यनिर्मितीचा कोणता सिध्दांत विश्वास ठेवतो की दंडशक्ती हा राज्याचा आधार आहे'
अ) ईश्वरी-वरदान सिध्दांत ब) शक्ती सिध्दांत
क) सैद्धांतिक सिध्दांत ड) पितृसत्ताक कुटुंबपध्दती सिध्दांत
- ५) 'दी वेल्थ ऑफ नेशन्स' या ग्रंथाचा लेखक कोण आहे?
अ) रूसो ब) लास्वेल
क) डेव्हीड ईस्टन ड) अॅडम स्मिथ
- ६) घटनात्मक राजेशाही पध्दतीचा प्रमुख समर्थक कोण आहे?
अ) जॉन ऑस्टीन ब) जॉन लॉक
क) जेम्स मील ड) मॅकियाव्हेली

ब) खालील प्रश्नांची उत्तरे एका वाक्यात लिहा. (०६)

- १) 'सामाजिक करार' या ग्रंथाचा लेखक कोण आहे?
- २) 'समाजशास्त्र हे सर्वसाधारण शास्त्र आहे' असे विधान कोणी केले आहे?
- ३) मातृसत्ताक कुटुंबपध्दती सिध्दांताचा प्रमुख पुरस्कर्ता कोण आहे?
- ४) राज्यशास्त्र हे सत्तेचे शास्त्र आहे अशी व्याख्या कोणी केली आहे?
- ५) 'राज्याचा आधार दंडशक्ती नसून मानवी इच्छा हाच आहे' हे विधान कोणी केले आहे?
- ६) समाजशास्त्राचा जनक कोण आहे?

कृ.मागे पहा

प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)

- अ) जॉन ऑस्टीनच्या सार्वभौमत्वाच्या सिध्दांताचे परिक्षण करा.
- ब) सार्वभौमत्वाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
- क) सार्वभौमत्वाच्या अनेसत्तावादी सिध्दांतासंबंधी हेरॉल्ड लॉस्कीच्या दृष्टिकोनाचे परीक्षण करा.
- ड) 'राजकीय तत्त्वज्ञान' संज्ञा स्पष्ट करा.
- इ) राज्य निर्मितीच्या ईश्वरी-वरदान सिध्दांताचे महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)

- अ) राज्यशास्त्राचे स्वरूप आणि व्याप्ती स्पष्ट करा.
- ब) राज्यशास्त्र आणि इतिहास या दोन्हीमधील फरक स्पष्ट करा.
- क) राज्यशास्त्राचे महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र.४ 'राज्यशास्त्र हे शास्त्र आणि कलाही आहे' हे विधान स्पष्ट करा. (१२)

किंवा

राज्य निर्मितीचे विविध सिध्दांत सांगून, कोणताही एका सिध्दांत सविस्तर स्पष्ट करा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही तीनवर टीपा लिहा. (१२)

- अ) राज्य निर्मितीचा मातृसत्ताक कुटुंबपध्दती सिध्दांत
- ब) 'राज्यशास्त्र' संज्ञेची व्याख्या
- क) रूसोची प्रत्यक्ष लोकशाहीची संकल्पना
- ड) मानवी स्वभावाविषयी जॉन लॉकचा दृष्टिकोन
- इ) राज्यशास्त्र आणि तत्त्वज्ञान या दोन्हीमधील संबंध

* * * *